

Projekt z dnia 29.04.2008 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI**

z dnia.....2008 r.

**w sprawie dotacji budżetowej na finansowanie zabezpieczenia kopalń sąsiednich
przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym**

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 - 2015 (Dz. U. Nr 192, poz. 1379) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, zwanej dalej „dotacją”;
- 2) tryb rozliczania przyznanej dotacji;
- 3) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji.

§ 2. Dotację wykorzystuje się na finansowanie:

- 1) zadań dotyczących zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni;
- 2) utrzymywania obiektów niezbędnych do realizacji zadań, o których mowa w pkt 1;
- 3) likwidacji oraz zabezpieczenia zbędnych wyrobisk górniczych;
- 4) likwidacji infrastruktury kopalni;
- 5) opracowywania, wymaganych odrębnymi przepisami, projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz związanych z realizacją zadań, o których mowa w pkt 1 - 4;
- 6) kosztów ogólnego zarządu zakładu wchodzącego w skład przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 – 2015, zwanej dalej „ustawą”, albo spółki, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy, wydzielonej z przedsiębiorstwa górniczego.

§ 3. 1. Dotację na realizację zadań wymienionych w § 2 przyznaje się na wniosek przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 albo spółki, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy, zwane dalej „przedsiębiorstwem górniczym albo spółką”, w przypadku posiadania zaakceptowanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki rocznego planu zadań związanych z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, obejmującego, w podziale na miesiące:

- 1) zakres rzeczowy zadań oraz harmonogram ich realizacji, z podziałem na zadania wykonywane w trakcie likwidacji kopalni oraz po zakończeniu jej likwidacji;
 - 2) zakres finansowy zadań, o których mowa w pkt 1;
 - 3) przychody z realizacji zadań oraz z innych źródeł.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:
- 1) oznaczenie przedsiębiorstwa górniczego albo spółki;
 - 2) tytuły przewidzianych do realizacji zadań, o których mowa w § 2;

- 3) preliminarz środków planowanych na realizację zadań, o których mowa w § 2;
- 4) określenie stanu zaawansowania prac związanych z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym.

§ 4. 1. Przyznana przez ministra właściwego do spraw gospodarki dotacja jest przekazywana zaliczkowo, w ratach miesięcznych, na specjalnie w tym celu wyodrębniony przez przedsiębiorstwo górnicze albo spółkę rachunek bankowy.

2. Podstawę do przekazania rat dotacji stanowi przedłożenie przez przedsiębiorstwo górnicze albo spółkę:

- 1) wniosku o wypłacenie raty dotacji wynikającej z rocznego planu, o którym mowa w § 3 ust. 1;
- 2) sprawozdania, o którym mowa w § 5 ust. 1, z wykorzystania raty dotacji i realizacji poszczególnych zadań za okres poprzedni.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwo górnicze albo spółka składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc przekazania kolejnej raty dotacji, sprawozdania miesięczne zawierające rozliczenie rzeczowo-finansowe wykonywanych zadań, o których mowa w § 2.

2. Przedsiębiorstwo górnicze albo spółka przedkłada ministrowi właściwemu do spraw gospodarki do dnia 20 lutego roku następnego, sprawozdanie z realizacji rocznego planu zadań, wraz z rocznym rozliczeniem rzeczowo – finansowym.

§ 6. 1. Cofnięcie dotacji następuje, jeżeli przedsiębiorstwo górnicze albo spółka wykorzystało ją niezgodnie z przeznaczeniem.

2. Dotacja wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem podlega zwrotowi, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, na rachunek Ministerstwa Gospodarki.

3. Odsetki, o których mowa w ust. 2, nalicza się od dnia przekazania dotacji przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

§ 7. Czasowe wstrzymanie dotacji następuje w przypadku gdy przedsiębiorstwo górnicze albo spółka nie przedłoży ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, w wyznaczonym terminie, rozliczeń, o których mowa w rozporządzeniu.

§ 8. W przypadku pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, zwrotowi podlega, wraz z odsetkami, ta część dotacji, która została nadmiernie pobrana.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER GOSPODARKI

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM
PRAWNYM I REDAKCYJNYM

DYREKTOR
Biura Prawnego
Ryszard Taradejna
30.04.2008

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej - gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

UZASADNIENIE

do projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie dotacji budżetowej na finansowanie zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym.

Niniejsze rozporządzenie jest wykonaniem upoważnienia z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 - 2015 (Dz. U. Nr 192, poz. 1379).

Rozporządzenie jest jednym z instrumentów umożliwiających realizację „Strategii działalności górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2007-2015”.

Umożliwia także kontynuację zadań ustanowionych wcześniejszymi uregulowaniami prawnymi z zakresu restrukturyzacji branży górnictwa węgla kamiennego, w tym przede wszystkim ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006 (Dz. U. Nr 210, poz. 2037 z późn. zm.).

Celem rozporządzenia jest określenie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wykorzystywania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, a także na pokrywanie kosztów ogólnego zarządu w przedsiębiorstwie górnictwym, które realizuje te zadania.

Rozporządzenie ujemuje także tryb rozliczania przyznanej dotacji oraz szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub warunkowe wstrzymanie przyznanej dotacji budżetowej.

Przepisy § 2 przedmiotowego rozporządzenia dają możliwość finansowania z dotacji budżetowej zadań dotyczących zabezpieczenia kopalń sąsiednich, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, utrzymywania obiektów niezbędnych do realizacji tego zabezpieczenia, likwidacji oraz zabezpieczenia zbędnych wyrobisk górnictwych, likwidacji infrastruktury kopalni, opracowywania wymaganych odrębnymi przepisami projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz związanych z ww. działaniami, a także na pokrywanie kosztów ogólnego zarządu w przedsiębiorstwie górnictwym, które realizuje te działania.

W Górnym Śląskim Zagłębiu Węglowym blisko 40 kopalń jest ze sobą połączonych hydrogeologicznie, tworząc swoisty system naczyń połączonych. Konieczność finansowania zabezpieczenia czynnych kopalń przed zagrożeniem wodnym wynika z faktu, iż zaprzestanie odwadniania którejs z zlikwidowanych kopalń, może spowodować zalanie sąsiednich, czynnych kopalń. W wyniku prowadzonej w przeszłości eksploatacji górnictwej, między sąsiadującymi ze sobą kopalniami istnieje szereg połączeń bezpośrednich, głównie poprzez stare wyrobiska górnictwe. Występujące pomiędzy kopalniami filary graniczne o niewielkiej grubości, sięgającej niekiedy zaledwie kilka metrów, zostały miejscami naruszone robotami górnictwymi i nie stanowią bariery dla migracji wód.

Po zakończeniu eksploatacji w górotworze powstają dogodne warunki do gromadzenia się w wyrobiskach górnictwych wód podziemnych, które tworzą zbiorniki o pojemności dochodzącej nierzadko do kilkunastu milionów m³.

W tej sytuacji w niektórych zlikwidowanych zakładach górnictwych zachodzi konieczność ciągłego odwadniania wyrobisk górnictwych i utrzymywania bezpiecznego poziomu wody w celu niedopuszczenia do gwałtownego i niekontrolowanego wdarcia się wód do sąsiednich czynnych kopalń. Możliwość gwałtownego wdarcia się wód do czynnych zakładów górnictwych, mogącego

spowodować katastrofalne skutki, stanowi istotę zagrożenia wodnego dla pracujących tam załóg górniczych.

Złożona sytuacja górniczo-geologiczna powoduje, że w większości przypadków nie jest możliwe zaprzestanie odwadniania kopalń po ich likwidacji.

Dotychczas działania związane z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym prowadzone są przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A., w skład której wchodzi „Centralny Zakład Odwadniania Kopalń”, oraz przez Bytomską Spółkę Restrukturyzacji Kopalń Sp. z o.o.

W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 - 2015 określono spółkę powołaną do wykonywania czynności związanych z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym w trakcie i po likwidacji kopalń, która zostanie wydzielona z przedsiębiorstwa górniczego realizującego obecnie te czynności, czyli ze Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.

W ww. ustawie określono także, iż częściowy koszt pompowania wód dołowych (10%) przejęty zostanie przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Szczegółowy zakres działań objętych finansowaniem określono w § 2 rozporządzenia i przedstawia się on następująco:

- pkt 1) prowadzenie zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, czyli ciągłe pompowanie wód dołowych, mające na celu wyeliminowanie wdarcia się tych wód do kopalń czynnych;
- pkt 2) utrzymywanie obiektów niezbędnych do realizacji zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym;
Dla realizacji zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym zachodzi konieczność utrzymywania niektórych obiektów przemysłowych i urządzeń;
- pkt 3) likwidacja oraz zabezpieczenie zbędnych wyrobisk górniczych;
Przedsiębiorstwo realizujące zabezpieczenie kopalń sąsiednich prowadzić będzie również likwidację zbędnych wyrobisk górniczych, co związane jest z upraszczaniem systemu odwadniania stacjonarnego, a w niektórych przypadkach z przechodzeniem z systemu odwadniania stacjonarnego na głębinowy;
- pkt 4) likwidacja infrastruktury kopalni;
W toku upraszczania infrastruktury przedsiębiorstwa niektóre obiekty staną się dla przedsiębiorstwa zbędne. Dla racjonalizacji kosztów działalności będzie prowadzona likwidacja zbędnej infrastruktury;
- pkt 5) opracowywanie wymaganych odrębnymi przepisami projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz związanych z działaniami polikwidacyjnymi;
Do prowadzenia ww. prac konieczne jest posiadanie właściwej dokumentacji. Dlatego rozporządzenie daje możliwość finansowania dotacją budżetową opracowywania wymaganych odrębnymi przepisami projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz związanych z tymi pracami;

pkt 6) przewidziano, że dotacja budżetowa przeznaczona będzie również na pokrywanie kosztów ogólnego zarządu przedsiębiorstwa górniczego, prowadzącego odwadnianie.

W § 3 i 4 rozporządzenia określony został tryb i podstawy przyznania i wypłacania dotacji. W ww. paragrafach określono rodzaje dokumentów, które wymagają akceptacji przez ministra właściwego do spraw gospodarki przed przyznaniem dotacji oraz ramową zawartość wniosku o przyznanie dotacji.

W § 5 uregulowane zostały kwestie związane z okresowym uruchomieniem środków dotacji oraz tryb i terminy przedkładania sprawozdań z realizacji zadań.

Instrumentem kontrolnym dla oceny prawidłowości wykorzystania dotacji budżetowej jest przedkładanie przez przedsiębiorstwa górnicze miesięcznych oraz rocznych sprawozdań zawierających rozliczenia rzeczowo-finansowe, które stanowią podstawę do cofnięcia bądź czasowego wstrzymania przekazywania rat dotacji.

W § 6 rozporządzenia zawarto sankcję dotyczącą wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

W § 7 rozporządzenia przewidziano sankcję w postaci wstrzymania przekazywania kolejnych rat dotacji.

W § 8 rozporządzenia ustanowiono, iż pobranie nadmiernej kwoty dotacji budżetowej powoduje obowiązek jej zwrotu, wraz z odsetkami, w części, która została nadmiernie pobrana.

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 - 2015 (Dz. U. Nr 192, poz. 1379) środki na finansowanie zadań wynikających z ww. rozporządzenia, będą corocznie określane w projekcie ustawy budżetowej. Łącznie na zadania dotyczące zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalń, realizowanych w przedsiębiorstwach górniczych, przewidziano kwotę 1,28 mld zł, z tego 1,152 mld zł z budżetu państwa, a 0,128 mld zł ze środków Narodowego Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia opublikowano na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki.

W zakresie zgodności z UE (Projektowane rozporządzenie nie jest objęte regulacjami Unii Europejskiej).

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowany akt normatywny.

Przepisy projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie dotacji budżetowej na finansowanie zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym będą podstawą do ubiegania się o dotację budżetową przez przedsiębiorstwo, które będzie realizować zadania i czynności związane z odwadnianiem kopalń oraz zadania dotyczące zabezpieczania kopalń przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym.

Podmioty, na które oddziałuje projektowany akt prawny są zdefiniowane w art. 2 pkt 1 oraz art. 8 ust. 1 i art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 - 2015 (Dz. U. Nr 192, poz. 1379).

2. Konsultacje społeczne.

Ze względu na zasięg regulacji projekt zostanie rozesłany jedynie do reprezentatywnych organizacji związkowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.).

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Szczegółowe skutki regulacji na sektor finansów publicznych określono w uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008 - 2015 (Dz. U. Nr 192, poz. 1379).

Szacuje się, że w latach 2008 – 2015 koszty finansowania związane z odwadnianiem kopalń oraz zadań dotyczących zabezpieczania kopalń przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym wyniosą około 1,28 mld zł.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projekt regulacji nie będzie oddziałował bezpośrednio na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na wzrost konkurencyjności gospodarki i rozwój przedsiębiorczości.

6. Skutki finansowe związane z wejściem w życie projektowanego aktu.

Realizacja przepisów projektowanego rozporządzenia nie wymaga pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania, poza przewidzianymi w ustawie budżetowej na rok 2008, a w latach 2008 – 2015 szacuje się, iż skutki finansowe wyniosą około 1,28 mld zł.